

เรื่อง หลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยงของธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดสำหรับสถาบันการเงิน

1. เหตุผลในการออกประกาศ

การทำธุรกรรมโดยใช้เงินสดสามารถทำได้ง่ายและคล่องตัวโดยไม่มีกระบวนการทำธุรกรรมและตัวตนผู้ใช้เงินสด จึงมีข้อจำกัดอย่างมีนัยสำคัญในการติดตามหรือตรวจสอบเส้นทางการเงิน การใช้เงินสดจึงเป็นช่องทางหนึ่งที่ถูกใช้ในการปิดบังการเคลื่อนย้ายเงินหรือปกปิดแหล่งที่มาของเงินที่ได้มาจากการก่ออาชญากรรม ซึ่งสถาบันการเงินเป็นผู้ให้บริการทางการเงินหลักที่เกี่ยวข้องกับเงินสด ทั้งการรับฝากเงินสด การเบิกถอนเงินสด การรับแลกธนบัตรสกุลเงินบาท การรับเงินสดเพื่อออกเช็คหรือตราพด การซื้อ ขาย หรือแลกเปลี่ยนธนบัตรสกุลเงินตราต่างประเทศ และการรับชำระเงินค่าผลิตภัณฑ์หรือบริการทางการเงินด้วยเงินสดหรือเช็คหรือตราพด ดังนั้น สถาบันการเงินจึงอาจถูกใช้เป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการกระทำความผิดปะปนไปกับการให้บริการทางการเงินแก่ประชาชนทั่วไปได้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานและความเชื่อมั่นในระบบสถาบันการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทยตระหนักถึงความสำคัญในการยกระดับการบริหารจัดการความเสี่ยงของธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดของสถาบันการเงิน เพื่อป้องกันมิให้สถาบันการเงินถูกใช้เป็นช่องทางในการสนับสนุนการกระทำความผิดหรือกิจกรรมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และเพื่อคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน ซึ่งที่ผ่านมาธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกหลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยงของธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสด โดยเน้นธุรกรรมเบิกถอนเงินสดหรือธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเช็คที่ส่งผลให้เกิดการเบิกถอนเงินสด เนื่องจากเป็นธุรกรรมที่มีข้อจำกัดในการติดตามหรือตรวจสอบเส้นทางการเงิน อย่างไรก็ตาม นอกจากธุรกรรมเบิกถอนเงินสดตามที่กล่าวแล้ว ยังมีธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดในลักษณะอื่นอีก ได้แก่ (1) การรับฝากเงินสด (2) การรับแลกธนบัตรสกุลเงินบาท การรับเงินสดเพื่อออกเช็คหรือตราพด การซื้อ ขาย หรือแลกเปลี่ยนธนบัตรสกุลเงินตราต่างประเทศ และ (3) การรับชำระเงินค่าผลิตภัณฑ์หรือบริการทางการเงินด้วยเงินสดหรือเช็คหรือตราพด ซึ่งอาจเป็นช่องทางสนับสนุนการกระทำความผิดหรือกิจกรรมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงปรับปรุงหลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยงของธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสด โดยขยายขอบเขตธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดให้ครอบคลุมถึงธุรกรรมตามที่กล่าวข้างต้นซึ่งไม่ทราบแหล่งที่มาที่ชัดเจนของเงินสดดังกล่าว เพิ่มเติมจากการเบิกถอนเงินสด เพื่อให้สถาบันการเงินยกระดับการบริหารความเสี่ยงจากการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดให้ครอบคลุมยิ่งขึ้นตลอดทั้งกระบวนการตั้งแต่การจัดให้ลูกค้าแสดงตัวตนหรือยืนยันตัวตนก่อนการทำธุรกรรม การขอข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุประสงค์หรือเอกสารประกอบวัตถุประสงค์ รวมถึงแหล่งที่มาของเงินในการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดที่สอดคล้องตาม

ระดับความเสี่ยง และกระบวนการติดตาม เฝ้าระวัง ตรวจสอบและตรวจสอบพฤติกรรมของลูกค้ายุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากลูกค้าย และบุคคลที่ทำธุรกรรมโดยไม่ได้เป็นลูกค้าย ในการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสด รวมทั้งการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเมื่อตรวจพบหรือได้รับแจ้งการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดที่ผิดปกติไปจากการทำธุรกรรมทั่วไปหรือไม่สอดคล้องกับพฤติกรรมปกติของลูกค้ายบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากลูกค้าย และบุคคลที่ทำธุรกรรมโดยไม่ได้เป็นลูกค้าย หรือมีปริมาณธุรกรรมสูงเกินกว่าการทำธุรกรรมทั่วไป ตลอดจนการจัดให้มีแนวทางในการดูแลลูกค้ายที่ได้รับผลกระทบอย่างเหมาะสม

2. อำนาจตามกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 36 มาตรา 39 มาตรา 41 และมาตรา 71 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ธนาคารแห่งประเทศไทยออกหลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยงของธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดสำหรับสถาบันการเงินให้สถาบันการเงินถือปฏิบัติตามที่กำหนดในประกาศฉบับนี้

3. ประกาศที่ยกเลิก

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ 16/2569 เรื่อง หลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยงของธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดสำหรับสถาบันการเงิน ลงวันที่ 18 มีนาคม 2569

4. ขอบเขตการบังคับใช้

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับกับสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินทุกแห่ง

5. เนื้อหา

5.1 คำจำกัดความ

“ธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสด” หมายความว่า ธุรกรรมดังต่อไปนี้

(1) การเบิกถอนเงินสด หรือการเบิกถอนเงินเป็นเช็คหรือตราพดที่ไม่ขีดคร่อม การยื่นเช็คหรือตราพดที่ไม่ขีดคร่อมให้สถาบันการเงินใช้เงิน

(2) การรับฝากเงินเข้าบัญชีเงินฝากด้วยเงินสดหรือเช็คหรือตราพดที่ไม่ทราบแหล่งที่มาที่ชัดเจน¹ รวมถึงการรับฝากเงินจากประชาชนที่ไม่ได้อยู่ในรูปแบบบัญชีเงินฝาก เช่น การรับฝากเงินโดยสถาบันการเงินออกบัตรเงินฝาก ตัวแลกเงิน หรือตัวสัญญาใช้เงินให้แก่ผู้ฝากเงิน

¹ เช็คหรือตราพดที่ไม่ได้ซื้อโดยการตัดเงินจากบัญชีกระแสรายวันหรือบัญชีเงินฝากของบุคคล

(3) การรับแลกเปลี่ยนเงิน ได้แก่

(3.1) การรับแลกธนบัตรสกุลเงินบาท โดยไม่รวมการแลกเปลี่ยนธนบัตร
ชำรุด

(3.2) การรับเงินสดเพื่อออกเช็คหรือตราพด

(3.3) การซื้อ ขาย หรือแลกเปลี่ยนธนบัตรสกุลเงินตราต่างประเทศ²

(4) การรับชำระเงินค่าผลิตภัณฑ์หรือบริการทางการเงินที่สถาบันการเงินเป็นผู้
ออก หรือผู้แนะนำ หรือผู้ขาย ด้วยเงินสดหรือเช็คหรือตราพดที่ไม่ทราบแหล่งที่มาที่ชัดเจน¹ เช่น
การรับชำระค่าเบี้ยประกันภัย การรับชำระค่าผลิตภัณฑ์การลงทุนหรือธุรกรรมอนุพันธ์ทางการเงิน
โดยไม่รวมการรับชำระสินเชื่อ

“ลูกค้า” หมายความว่า บุคคลธรรมดา นิติบุคคล หรือบุคคลที่มีการตกลงกัน
ทางกฎหมาย ซึ่งสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดกับสถาบันการเงิน

“บุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย” หมายความว่า บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล
ฝ่ายหนึ่งซึ่งตกลงกันทางกฎหมายให้เป็นผู้ครอบครอง ใช้ จำหน่าย หรือบริหารจัดการทรัพย์สินไม่ว่า
ด้วยวิธีใด ๆ เพื่อประโยชน์ของบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลอีกฝ่ายหนึ่ง

5.2 หลักการ

เพื่อดำรงไว้ซึ่งความน่าเชื่อถือของสถาบันการเงินในฐานะตัวกลางในการให้บริการ
ทางการเงิน และเพื่อป้องกันไม่ให้สถาบันการเงินถูกใช้เป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการกระทำความผิด
ในลักษณะเคลื่อนย้าย แปรสภาพ หรือปกปิดหรือซุกซ่อนเงินหรือทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิด
ปะปนไปกับการให้บริการทางการเงินแก่ประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะกรณีการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับ
เงินสดซึ่งมีความเสี่ยงจากการที่ไม่สามารถติดตามหรือตรวจสอบเส้นทางการเงินได้ และอาจถูกนำไปใช้
ในการสนับสนุนการกระทำความผิดหรือกิจกรรมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย สถาบันการเงินต้องบริหาร
จัดการความเสี่ยงของธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดอย่างรัดกุมเพิ่มเติมจากบริการทางการเงินอื่น โดย
ต้องดูแลให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ครอบคลุมตลอดกระบวนการ และมีความเหมาะสมสอดคล้อง
กับระดับความเสี่ยงของลูกค้า บุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากลูกค้า และบุคคลที่ทำธุรกรรมโดยไม่ได้
เป็นลูกค้า รวมถึงสอดคล้องกับลักษณะธุรกรรมหรือช่องทางการให้บริการ ผลิตภัณฑ์หรือบริการ และ
พื้นที่หรือประเทศ และทบทวนกระบวนการดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เท่าทันกับพฤติกรรมการทำ

² ให้ถือปฏิบัติตามกฎหมายหรือหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น ประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินว่าด้วยการกำหนด
หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน

ธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการปกปิดหรือซุกซ่อนเงิน หรือการใช้เงินสดเป็นเครื่องมืออำนวยความสะดวกให้กับกิจกรรมที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย นอกจากนี้สถาบันการเงินต้องดูแลให้การบริหารจัดการความเสี่ยงดังกล่าวไม่สร้างภาระแก่ลูกค้าจนเกินควร และต้องมีแนวทางในการดูแลลูกค้าที่ได้รับผลกระทบอย่างเหมาะสม รวดเร็ว และเป็นธรรมด้วย

5.3 หลักเกณฑ์

ในการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสด ให้สถาบันการเงินถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้เพิ่มเติมจากที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยงจากการใช้บริการทางการเงินของลูกค้าสำหรับสถาบันการเงิน

5.3.1 การกำหนดกระบวนการและแนวปฏิบัติหรือวิธีปฏิบัติในการบริหารความเสี่ยงจากการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสด และแนวทางในการดูแลลูกค้าที่ได้รับผลกระทบ

ผู้บริหารระดับสูงต้องดูแลให้สถาบันการเงินกำหนดและดำเนินการตามกระบวนการและแนวปฏิบัติหรือวิธีปฏิบัติในการบริหารความเสี่ยงจากการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสด และแนวทางในการดูแลลูกค้าที่ได้รับผลกระทบ เช่น กำหนดลักษณะหรือรูปแบบการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดที่มีความเสี่ยงสูง ซึ่งอาจสะท้อนได้จากมูลค่า ความถี่ หรือปัจจัยอื่น ๆ กำหนดการขอข้อมูลหรือเอกสารประกอบวัตถุประสงค์ในการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสด กำหนดอำนาจในการอนุมัติการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดตามระดับความเสี่ยง รวมถึงมีแนวทางวิเคราะห์พฤติกรรมของลูกค้า บุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากลูกค้า และบุคคลที่ทำธุรกรรมโดยไม่ได้เป็นลูกค้า สำหรับใช้ประกอบการบริหารความเสี่ยง ทั้งนี้ การกำหนดกระบวนการและแนวปฏิบัติหรือวิธีปฏิบัติดังกล่าวต้องเหมาะสมสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงของลูกค้า บุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากลูกค้า และบุคคลที่ทำธุรกรรมโดยไม่ได้เป็นลูกค้า รวมถึงสอดคล้องกับลักษณะธุรกรรมหรือช่องทางการให้บริการ ผลิตภัณฑ์หรือบริการ และพื้นที่หรือประเทศ

5.3.2 การบริหารความเสี่ยงจากการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสด

(1) สถาบันการเงินต้องจัดให้ลูกค้า บุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากลูกค้า และบุคคลที่ทำธุรกรรมโดยไม่ได้เป็นลูกค้า แสดงตัวตนหรือยืนยันตัวตนก่อนทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดทุกครั้งซึ่งรวมถึงการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดเป็นครั้งคราว เพื่อยืนยันตัวตนของผู้ทำธุรกรรม ป้องกันการสวมรอยทำธุรกรรมแทนลูกค้า และเพื่อนำไปประกอบการวิเคราะห์ความเสี่ยงของลูกค้า โดยให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในเอกสารแนบ 1

สำหรับข้อมูลการแสดงตัวตนของบุคคลที่ทำธุรกรรมโดยไม่ได้เป็นลูกค้าและสถาบันการเงินไม่เคยจัดเก็บข้อมูลการแสดงตัวตนของบุคคลดังกล่าว ให้สถาบันการเงินจัดเก็บและปรับปรุงข้อมูลดังกล่าวให้เป็นปัจจุบัน ดังต่อไปนี้

(1.1) กรณีการทำธุรกรรมเบิกถอนเงินสด หรือการเบิกถอนเงินเป็นเช็คหรือตราพดไม่ขีดคร่อม การยื่นเช็คหรือตราพดไม่ขีดคร่อมให้สถาบันการเงินใช้เงิน การรับฝากเงินเข้าบัญชีเงินฝากด้วยเงินสดหรือเช็คหรือตราพดที่ไม่ทราบแหล่งที่มาที่ชัดเจน รวมถึงการรับฝากเงินจากประชาชนที่ไม่ได้อยู่ในรูปแบบบัญชีเงินฝาก การรับแลกธนบัตรสกุลเงินบาท การรับเงินสดเพื่อออกเช็คหรือตราพด และการรับชำระเงินค่าผลิตภัณฑ์หรือบริการทางการเงินด้วยเงินสดหรือเช็คหรือตราพดที่ไม่ทราบแหล่งที่มาที่ชัดเจน เมื่อมีการทำธุรกรรมที่มีมูลค่าตั้งแต่ 2 ล้านบาทขึ้นไปหรือมูลค่าเทียบเท่า

(1.2) กรณีการซื้อ ขาย หรือแลกเปลี่ยนธนบัตรสกุลเงินตราต่างประเทศ เมื่อมีการทำธุรกรรมที่มีมูลค่าตั้งแต่ 5 แสนบาทขึ้นไปหรือมูลค่าเทียบเท่า

(2) สถาบันการเงินต้องวิเคราะห์พฤติกรรมของลูกค้า บุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากลูกค้า และบุคคลที่ทำธุรกรรมโดยไม่ได้เป็นลูกค้า ที่ทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสด พร้อมทั้งบันทึกข้อมูลพฤติกรรมผิดปกติ³ ไว้ในระบบงานที่เกี่ยวข้องของสถาบันการเงิน รวมทั้งพิจารณากำหนดกระบวนการติดตามหรือเฝ้าระวังลูกค้าหรือบุคคลดังกล่าวอย่างใกล้ชิด

(3) สถาบันการเงินต้องจัดให้มีแนวปฏิบัติหรือวิธีปฏิบัติในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงของธุรกรรม และ/หรือระดับความเสี่ยงของลูกค้า บุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากลูกค้า และบุคคลที่ทำธุรกรรมโดยไม่ได้เป็นลูกค้า และต้องปฏิบัติตามแนวปฏิบัติหรือวิธีปฏิบัติดังกล่าว รวมถึงพิจารณาวิธีการหรือช่องทางในการทำธุรกรรมที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการทำธุรกรรมของลูกค้าหรือบุคคลดังกล่าว โดยในกรณีที่ลูกค้าหรือบุคคลดังกล่าวทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไปหรือมูลค่าเทียบเท่า สถาบันการเงินต้องสนับสนุนให้ทำธุรกรรมด้วยวิธีการอื่นที่ไม่ใช่การใช้เงินสดและสามารถติดตามหรือตรวจสอบเส้นทางการเงินได้ เป็นลำดับแรก

(4) กรณีการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับบัญชีเงินฝาก หากสถาบันการเงินพบการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดที่มีความผิดปกติ หรือการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดของลูกค้า บุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากลูกค้า หรือบุคคลที่ทำธุรกรรมโดยไม่ได้เป็นลูกค้า

³ สำหรับกรณีบุคคลที่ทำธุรกรรมโดยไม่ได้เป็นลูกค้าและสถาบันการเงินไม่เคยจัดเก็บข้อมูลการแสดงตัวตน หากพบว่าบุคคลดังกล่าวมีพฤติกรรมผิดปกติ ให้สถาบันการเงินบันทึกเฉพาะลักษณะพฤติกรรมผิดปกติ เพื่อรวบรวมและใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อไป

โดยรวมการทำธุรกรรมทุกช่องทางให้บริการที่เกี่ยวข้องกับเงินสด ตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไปหรือมูลค่าเทียบเท่าภายใน 1 วัน สถาบันการเงินต้องขอข้อมูลจากลูกค้าหรือบุคคลดังกล่าว และดำเนินการตามที่กำหนดเมื่อมีการทำธุรกรรมผ่านช่องทางสาขาทั่วไป ดังนี้

(4.1) การเบิกถอนเงินสด หรือการเบิกถอนเงินเป็นเช็คหรือตราพดไม่ขีดคร่อม การยื่นเช็คหรือตราพดไม่ขีดคร่อมให้สถาบันการเงินใช้เงิน ต้องขอข้อมูลวัตถุประสงค์ในการทำธุรกรรม

(4.2) การรับฝากเงินเข้าบัญชีเงินฝากด้วยเงินสดหรือเช็คหรือตราพดที่ไม่ทราบแหล่งที่มาที่ชัดเจน หรือการรับฝากเงินจากประชาชนที่ไม่ได้อยู่ในรูปแบบบัญชีเงินฝาก ต้องขอข้อมูลแหล่งที่มาของเงินและข้อมูลวัตถุประสงค์ในการทำธุรกรรม

ให้สถาบันการเงินตรวจสอบข้อมูลลูกค้าและพฤติกรรมการทำธุรกรรมของลูกค้าที่สถาบันการเงินมีอยู่ ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ หรือข้อมูลที่ลูกค้าให้เพิ่มเติม ประกอบกับข้อมูลตามข้อ 5.3.2 (4.1) – 5.3.2 (4.2) เพื่อพิจารณาความสมเหตุสมผลและความจำเป็นในการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดในครั้งนั้น⁴ อย่างไรก็ดี กรณีสถาบันการเงินได้รับข้อมูลในการทำธุรกรรมตามข้อ 5.3.2 (4.1) – 5.3.2 (4.2) ที่น่าเชื่อถือ เป็นปัจจุบัน และเพียงพอในการพิจารณาความสมเหตุสมผลและความจำเป็นในการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดในครั้งนั้น สถาบันการเงินสามารถใช้เพียงข้อมูลที่ได้รับดังกล่าวก็ได้

ทั้งนี้ เมื่อสถาบันการเงินพบว่าการทำธุรกรรมตามข้อ 5.3.2 (4.1) – 5.3.2 (4.2) ไม่สอดคล้องหรือไม่สมเหตุสมผลกับวัตถุประสงค์ความจำเป็นในการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดในครั้งนั้นหรือกับข้อมูลตามที่กล่าวข้างต้น หรือมีข้อสงสัยในการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดในครั้งนั้น ให้ตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าในระดับเข้มข้น (Enhanced Customer Due Diligence: EDD) หากไม่สามารถตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าในระดับเข้มข้นสำหรับการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดได้ สถาบันการเงินต้องไม่ทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดในครั้งนั้น

กรณีสถาบันการเงินสามารถตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าในระดับเข้มข้นในวรรคสามได้ ให้สถาบันการเงินพิจารณาทำธุรกรรมกับลูกค้าในครั้งนั้นและติดตามการทำธุรกรรมของลูกค้ารายดังกล่าวอย่างใกล้ชิดโดยพิจารณาเพิ่มความถี่ ขึ้นตอน หรือ

⁴ เช่น กรณีถอนเงินสดมูลค่าสูงมากเพื่อนำไปซื้อที่ดินหรือสังหาริมทรัพย์มูลค่าสูง ซึ่งโดยทั่วไปสามารถใช้วิธีการอื่นที่มีความสะดวกปลอดภัย และสามารถติดตามเส้นทางการเงินได้ ให้สถาบันการเงินแจ้งให้ลูกค้าดำเนินการด้วยวิธีการอื่นที่สมเหตุสมผลแทนการทำธุรกรรมด้วยเงินสด อาทิ เช็คขีดคร่อม การโอนเงิน

ลักษณะการติดตามความสัมพันธ์ทางธุรกิจและความเคลื่อนไหวในการทำธุรกรรม และเพิ่มความถี่ในการตรวจสอบข้อมูลของลูกค้า

(5) กรณีการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดนอกเหนือจากข้อ 5.3.2 (4) หากสถาบันการเงินพบการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดที่มีความผิดปกติ หรือการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดของลูกค้า บุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากลูกค้า หรือบุคคลที่ทำธุรกรรมโดยไม่ได้เป็นลูกค้า โดยรวมการทำธุรกรรมทุกช่องทางให้บริการที่เกี่ยวข้องกับเงินสด ดังนี้

(5.1) การซื้อ ขาย หรือแลกเปลี่ยนธนบัตรสกุลเงินตราต่างประเทศ ตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไปหรือมูลค่าเทียบเท่าภายใน 1 วัน

(5.2) การรับแลกธนบัตรสกุลเงินบาท และรับเงินสดเพื่อออกเช็ค หรือตราพด ตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไปหรือมูลค่าเทียบเท่าต่อครั้ง

(5.3) การรับชำระเงินค่าผลิตภัณฑ์หรือบริการทางการเงินด้วยเงินสดหรือเช็คหรือตราพดที่ไม่ทราบแหล่งที่มาที่ชัดเจน ตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไปหรือมูลค่าเทียบเท่าภายใน 1 วัน

สถาบันการเงินต้องขอข้อมูลแหล่งที่มาของเงิน ข้อมูลวัตถุประสงค์ในการทำธุรกรรมดังกล่าว และนำข้อมูลที่ได้รับนั้นมาวิเคราะห์ประกอบกับข้อมูลลูกค้าที่สถาบันการเงินมีอยู่ ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ หรือข้อมูลที่ลูกค้าให้เพิ่มเติม เพื่อพิจารณาความสมเหตุสมผล และความจำเป็นในการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดในครั้งนั้น

ทั้งนี้ เมื่อสถาบันการเงินพบว่าการทำธุรกรรมตามข้อ 5.3.2 (5.1) – 5.3.2 (5.3) ไม่สอดคล้องหรือไม่สมเหตุสมผลกับวัตถุประสงค์ความจำเป็นในการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดในครั้งนั้นหรือกับข้อมูลตามที่กล่าวข้างต้น หรือมีข้อสงสัยในการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดในครั้งนั้น สถาบันการเงินต้องไม่ทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดในครั้งนั้น

(6) สถาบันการเงินต้องมีกระบวนการติดตาม เฝ้าระวัง ตรวจสอบและตรวจสอบพฤติกรรมในการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดของลูกค้า โดยต้องกำหนดแนวทางที่สามารถติดตาม เฝ้าระวัง ตรวจสอบและตรวจสอบพฤติกรรมในการทำธุรกรรมของลูกค้า และกำหนดระดับความเสี่ยงของลูกค้าอย่างเหมาะสม รวมถึงต้องทบทวนและปรับปรุงแนวทางดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ หากสถาบันการเงินพบความเคลื่อนไหวหรือการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดของลูกค้าที่มีลักษณะผิดปกติ ไม่สอดคล้องกับพฤติกรรมปกติของลูกค้าหรือไม่มีเหตุผลประกอบการทำธุรกรรมที่ชัดเจน ให้สถาบันการเงินติดตามหรือเฝ้าระวังลูกค้ารายดังกล่าวอย่างใกล้ชิด และมีแนวทางการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสม สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงของธุรกรรม และ/หรือระดับความเสี่ยงของลูกค้า ตามกระบวนการและ

แนวปฏิบัติหรือวิธีปฏิบัติที่สถาบันการเงินกำหนดตามข้อ 5.3.1 เช่น การจัดเก็บข้อมูลการไม่ทำธุรกรรมกับลูกค้ากรณีที่ไม่สามารถตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าในระดับเข้มข้นได้ เพื่อประโยชน์ต่อการติดตามเฝ้าระวัง ทั้งนี้ กรณีที่สถาบันการเงินตรวจพบความผิดปกติจากการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดซึ่งเกี่ยวข้องกับภัยทุจริตดิจิทัล ให้สถาบันการเงินถือปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์การบริหารจัดการภัยทุจริตดิจิทัล (Digital Fraud Management)

(7) สถาบันการเงินต้องจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมเงินสด เช่น ข้อมูลการแสดงตัวตนของลูกค้า บุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากลูกค้า และบุคคลที่ทำธุรกรรมโดยไม่ได้เป็นลูกค้า ที่สถาบันการเงินได้ดำเนินการตามข้อ 5.3.2 (1) ข้อมูลวัตถุประสงค์การทำธุรกรรม และข้อมูลแหล่งที่มาของเงินที่นำมาทำธุรกรรม รวมถึงบันทึกพฤติกรรมและรายละเอียดเกี่ยวกับธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดในกระบวนการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าในระบบหรือสถานที่ที่มีความมั่นคงปลอดภัย โดยเก็บรักษาตามระยะเวลาที่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด เพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทยหรือผู้ที่มีอำนาจตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องตรวจสอบ หรือใช้ประกอบการสอบสวนหรือดำเนินคดี หรือเพื่อประโยชน์ในการติดตามตรวจสอบและการควบคุมภายในของสถาบันการเงิน

(8) สถาบันการเงินต้องมีแนวทางหรือกระบวนการที่เหมาะสม รวดเร็ว และเป็นธรรม เพื่อดูแลลูกค้าที่ได้รับผลกระทบจากการบริหารจัดการความเสี่ยงของธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสด หากปรากฏในภายหลังว่าไม่ใช่ธุรกรรมที่มีลักษณะผิดปกติ

5.3.3 การจัดทำและจัดส่งรายงานข้อมูลมายังธนาคารแห่งประเทศไทย

สถาบันการเงินต้องจัดทำและจัดส่งรายงานข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเงินหรือธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดที่มีลักษณะผิดปกติตามรูปแบบ วิธีการ และเงื่อนไขที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด เพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทยสามารถติดตามดูแลการบริหารจัดการความเสี่ยงของธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดของลูกค้าได้ รวมทั้งจัดทำและจัดส่งรายงานหรือข้อมูลอื่นเพิ่มเติมเป็นรายกรณีตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยร้องขอ

5.4 การขออนุญาตหรือขอผ่อนผันต่อธนาคารแห่งประเทศไทย

กรณีที่สถาบันการเงินมีความจำเป็นที่ไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดในประกาศฉบับนี้ ให้สถาบันการเงินยื่นขออนุญาตมายังธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นรายกรณี โดยแสดงเหตุผล ความจำเป็น ระยะเวลา พร้อมทั้งเสนอแผนงานที่จะปฏิบัติตามหลักเกณฑ์นี้ รวมทั้งรายละเอียดที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดในคู่มือสำหรับประชาชน ทั้งนี้ ในการพิจารณา ธนาคารแห่งประเทศไทยจะคำนึงถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ซึ่งรวมถึงการมีกระบวนการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่ดี และการคุ้มครองลูกค้าที่เหมาะสม

และเป็นธรรมของสถาบันการเงิน และอาจนำความเห็นของผู้ตรวจการสถาบันการเงินมาประกอบการพิจารณา รวมทั้งกำหนดเงื่อนไขให้สถาบันการเงินถือปฏิบัติเพิ่มเติมตามความเหมาะสม

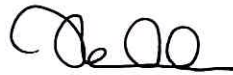
5.5 การกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติม สั่งให้แก้ไข ชะลอ หรือระงับการให้บริการ

ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจพิจารณากำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติม สั่งให้แก้ไข ชะลอ หรือระงับการดำเนินการทั้งหมดหรือบางส่วน หากพบว่าสถาบันการเงินไม่ปฏิบัติตามหรือฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดไว้ในประกาศฉบับนี้ หรือกรณีอื่น ๆ ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นว่า การดำเนินการของสถาบันการเงินอาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยและความผาสุกของประชาชน หรือความมั่นคงของสถาบันการเงินและระบบสถาบันการเงิน

6. วันเริ่มต้นบังคับใช้

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2569 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 20 ตุลาคม 2569

(นายวิทัย รัตนากร)

ผู้ว่าการ

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน

โทรศัพท์ 0 2283 5856, 0 2283 6542, 0 2283 6851

เอกสารแนบ 1

หลักเกณฑ์การแสดงตัวตนหรือยืนยันตัวตนก่อนทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสด

การแสดงตัวตนหรือยืนยันตัวตนก่อนทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสด ให้สถาบันการเงิน
ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

ก. การให้บริการผ่านสาขาทั่วไป

ประเภทธุรกรรม	ผู้ทำธุรกรรม	การแสดงตัวตน	
		บุคคลธรรมดา หรือบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากลูกค้า	บุคคลที่ทำธุรกรรมโดยไม่ได้เป็นลูกค้า
1. การเบิกถอนเงินสดหรือการเบิกถอนเงินเป็นเช็คหรือตราฟต์ไม่ขีดคร่อม	1.1 บุคคลที่มีสัญชาติไทย	(1) บัตรประจำตัวประชาชน (2) หมายเลขโทรศัพท์หรือไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ติดต่อได้ (3) ลายมือชื่อ และ (4) เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการมอบอำนาจ (กรณีมีการมอบอำนาจ)	
	1.2 บุคคลที่เป็นชาวต่างชาติ	(1) หนังสือเดินทางหรือเอกสารแสดงตนที่ส่วนราชการไทยออกให้ (2) หมายเลขโทรศัพท์หรือไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ติดต่อได้ (3) ลายมือชื่อ และ (4) เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการมอบอำนาจ (กรณีมีการมอบอำนาจ)	
2. การยื่นเช็คหรือตราฟต์ไม่ขีดคร่อมให้สถาบันการเงินใช้เงิน	2.1 บุคคลที่มีสัญชาติไทย	(1) บัตรประจำตัวประชาชน (2) หมายเลขโทรศัพท์หรือไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ติดต่อได้ (3) ลายมือชื่อ และ (4) เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการมอบอำนาจ (กรณีมีการมอบอำนาจ)	ให้ดำเนินการเช่นเดียวกับกรณีของบุคคลธรรมดาหรือบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากลูกค้า และขอข้อมูลเพิ่มเติมเมื่อมีการทำธุรกรรมตั้งแต่ 2 ล้านบาทขึ้นไปหรือมูลค่าเทียบเท่า ดังนี้

ประเภทธุรกรรม	ผู้ทำธุรกรรม	การแสดงตัวตน	
		บุคคลธรรมดา หรือบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากลูกค้า	บุคคลที่ทำธุรกรรมโดยไม่ได้เป็นลูกค้า
	2.2 บุคคลที่เป็นชาวต่างชาติ	(1) หนังสือเดินทางหรือเอกสารแสดงตนที่ส่วนราชการไทยออกให้ (2) หมายเลขโทรศัพท์หรือไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ติดต่อได้ (3) ลายมือชื่อ และ (4) เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการมอบอำนาจ (กรณีมีการมอบอำนาจ)	(1) ข้อมูลอาชีพ และ (2) สถานที่ทำงานสำหรับผู้ดำเนินการแทนนิติบุคคลให้แสดงข้อมูลเกี่ยวกับนิติบุคคลเพิ่มเติมเมื่อมีการทำธุรกรรมตั้งแต่ 2 ล้านบาทขึ้นไปหรือมูลค่าเทียบเท่า ดังนี้ (1) หนังสือรับรองบริษัท และ (2) หมายเลขโทรศัพท์หรือไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ติดต่อได้
3. การรับฝากเงินสด การรับฝากเงินด้วยเช็คหรือตราพดท์ ที่ไม่ทราบแหล่งที่มาที่ชัดเจน หรือการรับเงินจากประชาชนที่ไม่ได้อยู่ในรูปแบบบัญชีเงินฝาก	3.1 บุคคลที่มีสัญชาติไทย	(1) บัตรประจำตัวประชาชน (2) หมายเลขโทรศัพท์หรือไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ติดต่อได้ (3) ลายมือชื่อ และ (4) เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการมอบอำนาจ (กรณีมีการมอบอำนาจ)	
	3.2 บุคคลที่เป็นชาวต่างชาติ	(1) หนังสือเดินทางหรือเอกสารแสดงตนที่ส่วนราชการไทยออกให้ (2) หมายเลขโทรศัพท์หรือไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ติดต่อได้ (3) ลายมือชื่อ และ (4) เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการมอบอำนาจ (กรณีมีการมอบอำนาจ)	
4. การรับแลกเปลี่ยนเงินได้แก่ (1) การรับแลกธนบัตรสกุลเงินบาท (เฉพาะกรณีทำธุรกรรมต่อครั้งตั้งแต่ 2 ล้านบาทขึ้นไป) (2) การรับเงินสดเพื่อออกเช็คหรือตราพดท์ (3) การซื้อ ขาย หรือการแลกเปลี่ยนธนบัตรสกุลเงินตราต่างประเทศ	4.1 บุคคลที่มีสัญชาติไทย	(1) บัตรประจำตัวประชาชน (2) หมายเลขโทรศัพท์หรือไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ติดต่อได้ (3) ลายมือชื่อ และ (4) เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการมอบอำนาจ (กรณีมีการมอบอำนาจ)	
	4.2 บุคคลที่เป็นชาวต่างชาติ	(1) หนังสือเดินทางหรือเอกสารแสดงตนที่ส่วนราชการไทยออกให้ ⁵ (2) หมายเลขโทรศัพท์หรือไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ติดต่อได้ (3) ลายมือชื่อ และ (4) เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการมอบอำนาจ (กรณีมีการมอบอำนาจ)	

⁵ กรณีการทำธุรกรรมที่ผู้ทำธุรกรรมไม่ใช่ลูกค้าของสถาบันการเงิน ให้สถาบันการเงินพิจารณาเงื่อนไขระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในประเทศไทยประกอบด้วย

ประเภทธุรกรรม	ผู้ทำธุรกรรม	การแสดงตัวตน	
		บุคคลธรรมดา หรือบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากลูกค้า	บุคคลที่ทำธุรกรรมโดยไม่ได้เป็นลูกค้า
5. การรับชำระเงินค่าผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงิน ด้วยเงินสด หรือเช็คหรือตราฟัที่ไม่ทราบแหล่งที่มาที่ชัดเจน	5.1 บุคคลที่มีสัญชาติไทย	ให้ดำเนินการเช่นเดียวกับข้อ 2.	
	5.2 บุคคลที่เป็นชาวต่างชาติ		

ข. การให้บริการผ่านสาขาอิเล็กทรอนิกส์หรือเครื่องอิเล็กทรอนิกส์

สถาบันการเงินต้องจัดให้มีการยืนยันตัวตนด้วยวิธีการที่มีความปลอดภัยไม่ว่าจะมีการแสดงบัตรหรือไม่มีการแสดงบัตรสำหรับการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสด เช่น การแสดงบัตรร่วมกับการใช้รหัสส่วนบุคคล (Personal Identification Number: PIN) การใช้รหัสใช้ครั้งเดียว (One-Time Password: OTP) การยืนยันผ่านแอปพลิเคชันของสถาบันการเงิน หรือการใช้ข้อมูลชีวมิติ (Biometrics) ของลูกค้า

คำถาม - คำตอบแบบท้ายประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ 57/2569

เรื่อง หลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยงของธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดสำหรับสถาบันการเงิน

ลงวันที่ 20 ตุลาคม 2569

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
1.	ขอทราบตัวอย่างของการรับฝากเงินเข้าบัญชีด้วยเช็คหรือตราพดที่ทราบแหล่งที่มาชัดเจนซึ่งไม่อยู่ภายใต้ขอบเขตของประกาศฉบับนี้ (เพิ่มเติมเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2569)	เช็คส่วนบุคคล (personal cheque) และเช็คบริษัทหรือเช็คในนามนิติบุคคล (corporate cheque) ที่ตัดเงินจากบัญชีกระแสรายวันหรือบัญชีเงินฝากของบุคคลหรือนิติบุคคลดังกล่าว เนื่องจากสถาบันการเงินสามารถทราบบัญชีที่เป็นแหล่งที่มาของเงินได้
2.	ขอทราบตัวอย่างของการรับฝากเงินเข้าบัญชีเงินฝากด้วยเช็คหรือตราพดที่ไม่ทราบแหล่งที่มาที่ชัดเจน และตัวอย่างการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม (Enhanced Customer Due Diligence: EDD) (เพิ่มเติมเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2569)	เช็คธนาคารหรือตราพดธนาคาร เช่น แคชเชียร์เช็คที่ซื้อด้วยเงินสด/ถอนเงินหรือตัดเงินจากบัญชีมาซื้อ ซึ่งสถาบันการเงินจะไม่สามารถทราบแหล่งที่มาของเงินที่ชัดเจนจึงอยู่ภายใต้ขอบเขตการบังคับใช้ของประกาศฉบับนี้ <u>ตัวอย่างการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม (EDD)</u> เช่น กรณีลูกค้าได้รับแคชเชียร์เช็คมาจากบุคคลที่สาม ให้สถาบันการเงินสอบถามแหล่งที่มาของแคชเชียร์เช็คที่ลูกค้าได้รับ อาทิ ได้รับมาด้วยวัตถุประสงค์ใด <u>ตัวอย่างการ EDD</u> ที่มีแหล่งที่มาของเงินที่ชัดเจนที่สถาบันการเงินสามารถพิจารณารับฝากได้ เช่น ลูกค้าได้รับแคชเชียร์เช็คมาจากการจ่ายชำระค่าสินค้าและบริการ และ/หรือมีใบเสร็จรับเงิน
3.	การยื่นเช็คไม่ขีดคร่อมให้สถาบันการเงินใช้เงินหมายความว่าอะไร (เพิ่มเติมเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2569)	การยื่นเช็คไม่ขีดคร่อมให้สถาบันการเงินใช้เงิน หมายถึง การที่ลูกค้านำเช็คที่ไม่ขีดคร่อมมาขึ้นเงินสดโดยตรงกับสถาบันการเงิน
4.	การที่สถาบันการเงินกำหนดเงื่อนไขสำหรับบัญชีเงินฝากประจำให้ลูกค้าโอนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยออกจากบัญชีเงินฝากประจำทั้งจำนวนไปยังบัญชีออมทรัพย์ของลูกค้าเมื่อครบกำหนดระยะเวลาการฝากประจำนั้น เข้าข่ายเป็นธุรกรรมการเบิกถอนเงินสดตามประกาศฉบับนี้หรือไม่	การโอนเงินจากบัญชีหนึ่งไปอีกบัญชีหนึ่งในทุกกรณีไม่เข้าข่ายเป็นธุรกรรมการเบิกถอนเงินสดตามประกาศฉบับนี้

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
	(เพิ่มเติมเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2569)	
5.	ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อ 5.3.2 (4) ที่กำหนดให้รวมการทำธุรกรรมทุกช่องทาง ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับเงินสด หมายถึง ช่องทางใดบ้าง (เพิ่มเติมเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2569)	ช่องทางให้บริการที่เกี่ยวข้องกับเงินสด หมายถึง ช่องทางให้บริการที่ทำให้ลูกค้าสามารถเข้าถึง การทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดได้ ได้แก่ สาขา ทั่วไป สาขาอิเล็กทรอนิกส์หรือเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ การธนาคารนอกสถานที่กรณีการออกบัตรหรือ ยานพาหนะเคลื่อนที่ และตัวแทนทางการเงิน (banking agent)
6.	การทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสด ตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไปหรือมูลค่าเทียบเท่า หมายถึง การทำธุรกรรมโดยนับรวมธุรกรรมที่เกี่ยวข้อง กับเงินสดทุกประเภทใช่หรือไม่ (เพิ่มเติมเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2569)	การพิจารณาธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไปหรือมูลค่าเทียบเท่า ให้พิจารณา รวมทุกช่องทางให้บริการโดยแยกตามประเภท ธุรกรรม ได้แก่ (1) การเบิกถอนเงินสด หรือการเบิกถอนเงินเป็น เช็คหรือตราฟต์ไม่ขีดคร่อม การยื่นเช็คหรือ ตราฟต์ไม่ขีดคร่อมให้สถาบันการเงินใช้เงิน (2) การรับฝากเงินเข้าบัญชีเงินฝากด้วยเงินสด หรือเช็คหรือตราฟต์ที่ไม่ทราบแหล่งที่มา ที่ชัดเจน รวมถึงการรับฝากเงินที่ไม่ได้อยู่ใน รูปแบบบัญชีเงินฝาก (3) การรับแลกธนบัตรสกุลเงินบาท (4) การรับเงินสดเพื่อออกเช็คหรือตราฟต์ (5) การซื้อ ขาย หรือแลกเปลี่ยนธนบัตรสกุล เงินตราต่างประเทศ โดยให้นับรวมกันทุกสกุลเงิน (6) การรับชำระเงินค่าผลิตภัณฑ์หรือบริการทาง การเงิน โดยให้นับรวมกันทุกผลิตภัณฑ์และ บริการทางการเงินที่มีลักษณะเป็นเครื่องมือ/ สินทรัพย์ที่สามารถรักษาความมั่งคั่งได้ ซึ่งมีความเสี่ยงที่อาจถูกนำไปใช้เป็นช่องทางสนับสนุน การกระทำความผิดหรือกิจกรรมที่ไม่ชอบด้วย กฎหมาย อาทิ การรับชำระค่าเบี้ยประกันภัย ให้นับรวมกับการรับชำระค่าผลิตภัณฑ์การ

ข้อ	คำถาม	คำตอบ
		ลงทุนและธุรกรรมอนุพันธ์ทางการเงิน ทั้งนี้ หากลูกค้าทำธุรกรรมข้างต้นด้วยสกุลเงินตราต่างประเทศ ให้สถาบันการเงินคำนวณมูลค่าเทียบเท่าโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ทำธุรกรรม
7.	การทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดของลูกค้า บุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากลูกค้า หรือบุคคลที่ทำธุรกรรมโดยไม่ได้เป็นลูกค้า ตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไปหรือมูลค่าเทียบเท่าภายใน 1 วัน หมายรวมถึงการทำธุรกรรมระหว่างวันรวมกันด้วยหรือไม่ (ปรับปรุงเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2569)	เจตนาของหลักเกณฑ์ต้องการให้สถาบันการเงินมีการบริหารจัดการความเสี่ยงของธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดที่รัดกุม โดยกำหนดให้สถาบันการเงินต้องตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าในระดับเข้มข้น (Enhanced Customer Due Diligence: EDD) สำหรับการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดของลูกค้า รวมกันตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไปหรือมูลค่าเทียบเท่าภายใน 1 วัน โดยคาดหวังให้สถาบันการเงินมีกระบวนการหรือระบบที่ช่วยป้องกันหรือตรวจจับการทำธุรกรรมของลูกค้า บุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากลูกค้า หรือบุคคลที่ทำธุรกรรมโดยไม่ได้เป็นลูกค้าที่อาจหลีกเลี่ยงการถูกตรวจสอบจากสถาบันการเงิน เช่น การแยกทำธุรกรรมหลายครั้งภายใน 1 วัน
8.	การทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับบัญชีเงินฝาก หากสถาบันการเงินพบการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดของลูกค้าตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไปหรือมูลค่าเทียบเท่าภายใน 1 วัน หากสถาบันการเงินไม่สามารถตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าในระดับเข้มข้นได้ สถาบันการเงินสามารถไม่ทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดกับลูกค้าในครั้งนั้นได้หรือไม่ (ปรับปรุงเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2569)	หากสถาบันการเงินไม่สามารถตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าในระดับเข้มข้นได้ ให้สถาบันการเงินไม่ทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินสดกับลูกค้าในครั้งนั้น ซึ่งเป็นไปตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องที่กำหนดให้สถาบันการเงินถือปฏิบัติ เช่น กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน